YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
13 päivänä kesäkuuta 2002 *

Asiassa C-474/99,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään G. Valero Jordana, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään N. Díaz Abad, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY (EYVL L 175, s. 40) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

ole antanut kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan (yhdessä liitteen II kanssa) asianmukaisen täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä ja koska se on pitänyt voimassa lainsäädännön, jossa kyseisten säännösten vastaisesti ei järjestetä ympäristövaikutusten arviointia tiettyjen direktiivin liitteessä II mainittujen hanketyyppien osalta koko jäsenvaltion alueella eikä useiden muiden samassa liitteessä mainittujen hanketyyppien osalta jäsenvaltion suurimmassa osassa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. Macken sekä tuomarit J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari) ja V. Skouris

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 10.1.2002 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 7.3.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 14.12.1999 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY (EYVL L 175, s. 40; jäljempänä direktiivi) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan (yhdessä liitteen II kanssa) asianmukaisen täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä ja koska se on pitänyt voimassa lainsäädännön, jossa kyseisten säännösten vastaisesti ei sallita järjestettävän ympäristövaikutusten arviointia tiettyjen direktiivin liitteessä II mainittujen hanketyyppien osalta koko jäsenvaltion alueella eikä useiden muiden samassa liitteessä mainittujen hanketyyppien osalta jäsenvaltion suurimmassa osassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Direktiivin tavoite on ehkäistä saastuminen ja muut ympäristövahingot siten, että tietyiltä julkisilta tai yksityisiltä hankkeilta edellytetään niiden ympäristövaikutusten ennakkoarviointia.

3 Direktiivin 85/337/ETY nyt käsiteltävänä olevassa asiassa sovellettavat säännökset, sellaisena kuin tämä direktiivi oli ennen kuin sitä muutettiin 3.3.1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/11/EY (EYVL L 73, s. 5), ovat seuraavat.

4 Direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ennen luvan myöntämistä arvioidaan niiden hankkeiden vaikutukset, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Tässä tarkoitetut hankkeet määritellään 4 artiklassa."

5 Direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Ympäristövaikutusten arvioinnilla tunnistetaan, kuvataan ja arvioidaan tarkoituksenmukaisella tavalla, kussakin yksittäistapauksessa ja 4—11 artiklan mukaisesti, hankkeen suorat ja välilliset vaikutukset seuraaviin tekijöihin:

— ihmisiin, eläimiin ja kasveihin;

— maaperään, veteen, ilmaan, ilmastoon ja maisemaan;

— ensimmäisessä ja toisessa luetelmakohdassa mainittujen tekijöiden vuorovaikutukseen;

— aineelliseen omaisuuteen ja kulttuuriperintöön."

6 Direktiivin 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetystä muuta johdu, liitteessä I mainittuihin luokkiin kuuluvat hankkeet arvioidaan 5—10 artiklan mukaisesti.

2. Liitteessä II mainittuihin luokkiin kuuluvat hankkeet arvioidaan 5—10 artiklan mukaisesti, jos jäsenvaltiot toteavat niiden laadun sitä vaativan.

Tätä varten jäsenvaltiot voivat erityisesti määrätä, että tietyntyyppiset hankkeet on arvioitava tai niille on vahvistettava arviointiperusteet tai rajat, jotka ovat tarpeen päätettäessä, mitkä liitteessä II mainittuihin luokkiin kuuluvat hankkeet arvioidaan 5—10 artiklan mukaisesti."

7 Direktiivin 12 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kolmen vuoden kuluessa sen tiedoksi antamisesta.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle."

8 Koska direktiivi on annettu jäsenvaltioille tiedoksi 3.7.1985, sen täytäntöönpanolle varattu määräaika on 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti päättynyt 4.7.1988.

9 Espanjan perustuslain mukaan valtiolla ja itsehallintoalueilla on jaettu toimivalta ympäristönsuojelua koskevissa asioissa sekä lainsäädännön että toimeenpanovallan osalta.

10 Valtiolla on toimivalta säätää peruslainsäädäntö ja itsehallintoalueet säätävät johdetun lainsäädännön, minkä yhteydessä ne voivat säätää suojaavista lisätoimenpiteistä.

11 Täytäntöönpanotoimien toteuttaminen kuuluu pääsääntöisesti itsehallintoalueiden toimivaltaan. Tribunal Constitucional (Espanja) on kuitenkin katsonut, että valtio, joka on toimivaltainen säätämään peruslainsäädännön, voi poikke-

uksellisissa tapauksissa toteuttaa korjaamattomien vahinkojen välttämiseksi tarpeelliset täytäntöönpanotoimet ja taata siten tämän lainsäädännön objektiivisten vaatimusten toteutuminen.

12 Ceutan ja Melillan autonomisille kaupungeille ei ole myönnetty lainsäädäntövaltaa, vaan pelkkä kansallisen lainsäädännön toimeenpanovalta.

13 Kansallisella tasolla direktiivin ensimmäiset täytäntöönpanosäädökset ovat ympäristövaikutusten arvioinnista 28.6.1986 annettu kuninkaan asetus nro 1302/1986 (BOE nro 155, 30.6.1986, s. 2195), joka koskee liitteeseen I kuuluvia hankkeita ja direktiivin liitteessä II lueteltuihin neljään luokkaan kuuluvia hankkeita, ja kuninkaan asetuksen nro 1302/1986 täytäntöönpanoasetuksen hyväksymisestä 30.9.1988 tehty kuninkaan päätös nro 1131/1988 (BOE nro 239, 5.10.1988, s. 28911).

14 Lisäksi biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen luontotyyppien ja metsien eläimistön ja kasviston suojelulla tähtäävistä toimenpiteistä 7.12.1995 annetun kuninkaan asetuksen nro 1997/1995 6 §:n 3 momentin mukaisesti jokaisen direktiivin liitteessä II mainitun sellaisen hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitava, joka vaikuttaa erityissuojelualueeseen. Tässä tarkoitetaan luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetussa neuvoston direktiivissä 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7; jäljempänä luontodirektiivi) tarkoitettuja erityissuojelualueita.

15 Lisäksi useita toimialoja varten on olemassa kansallisia erityissäädöksiä, joihin sisältyy joitakin hankkeiden ympäristövaikutusten arviointia koskevia säännöksiä. Tässä yhteydessä voidaan mainita muun muassa sähköalaa koskeva 27.11.1997 annettu laki nro 54/1997 (BOE nro 285, 28.11.1997, s. 35097).

16 Direktiivi 97/11/EY on saatettu osaksi Espanjan kansallista oikeutta kuninkaan asetuksen nro 1302/86 muuttamisesta 6.10.2000 annetulla kuninkaan asetuksella nro 9/2000 (BOE nro 241, 7.10.2000, s. 34606). Tämä kuninkaan asetus on astunut voimaan 8.10.2000.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

17 Koska komissio katsoi, että Espanjan lainsäädäntö ei ollut direktiivin säännösten, erityisesti sen 4 artiklan 2 kohdan, mukainen sen vuoksi, että Espanjan lainsäädännössä vapautetaan suurin osa direktiivin liitteessä II tarkoitetuista hankkeista velvollisuudesta suorittaa niiden ympäristövaikutusten arviointi, komissio pyysi 28.2.1990 päivätyllä kirjeellään Espanjan hallitusta esittämään sille huomautuksensa tästä aiheesta.

18 Espanjan viranomaiset kiistivät 2.5.1990 päivätyssä kirjeessä komission väitteet ja väittivät, että direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa annetaan jäsenvaltioille laaja harkintavalta sen päättämistä varten, onko liitteessä II mainittuihin luokkiin kuuluvat hankkeet arvioitava vai ei. Espanjan viranomaiset ovat myös ilmoittaneet komissiolle kansalliset lait ja asetukset, joilla direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

19 Koska komissio katsoi, että tämän vastauksen perusteella ei voitu päätellä, että direktiivi oli kokonaan saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä, se osoitti 23.12.1992 päivätyssä kirjeessä Espanjan kuningaskunnalle perustellun lausunnon, jossa se ilmoitti yhtäältä pysyvänsä direktiivin 4 artiklan 2 kohdasta teke-

mässään tulkinnassa ja toisaalta, että sillä ei ollut mahdollisuutta tutkia Espanjan viranomaisten mainitsemien kansallisten säännösten yhteensopivuutta direktiivin kanssa, koska se ei ollut saanut niistä ilmoitusta, ja että missään tapauksessa näillä säännöksillä ei kateta kaikkia direktiivin liitteessä II mainittuja hankkeita.

20 Espanjan viranomaiset vastasivat 3.3.1993 päivätyllä kirjeellä perusteltuun lausuntoon toistamalla tulkintansa direktiivin 4 artiklan 2 kohdasta ja lisäämällä, että kuninkaan asetuksella nro 1302/1986 katettiin erilaisia direktiivin liitteessä II mainittuja hankkeiden luokkia, että itsehallintoalueiden voimaan saattamissa säädöksissä toistetaan suurin osa tässä liitteessä tarkoitetuista hankkeista ja että tiettyjen hankkeiden toteuttamista varten suoritettiin direktiivin liitteessä I tarkoitettuihin hankkeisiin sovellettavan yksinkertaistetun menetelmän mukainen epävirallinen ympäristövaikutusten arviointi.

21 Komissio lähetti 18.12.1998 Espanjan kuningaskunnalle täydentävän perustellun lausunnon, jossa se totesi, että Espanjan lainsäädännössä ei vieläkään mahdollistettu koko jäsenvaltion alueella tiettyihin direktiivin liitteessä II mainittuihin luokkiin kuuluvien hankkeiden ympäristövaikutusten arviointia. Komissio kehotti Espanjan kuningaskuntaa noudattamaan yhteisön lainsäädännöstä sille aiheutuvia velvoitteitaan kahden kuukauden kuluessa tämän perustellun lausunnon tiedoksiantamisesta.

22 Espanjan pysyvä edustusto Euroopan unionissa toimitti 25.2.1999, 9.4.1999 ja 22.4.1999 päivätyillä kirjeillä komissiolle jäljennöksen ympäristöministeriön laatimasta, ympäristövaikutusten arviointia koskevasta valmisteilla olevasta laista, sekä useita eri itsehallintoalueiden antamia säädöksiä.

23 Komissio nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen, koska se päätteli vuonna 1999 sille tiedoksi annetun lainsäädännön perusteella, että ainoastaan erittäin pieni osa jäsenyysvelvoitteiden laiminlyönneistä oli lakannut.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

24 Espanjan hallitus väittää, että se, että ympäristövaikutusten arvioinnista annettu kuninkaan asetus nro 9/2000, jolla direktiivi saatettiin osaksi kansallista oikeusjärjestystä sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11/EY, astui voimaan 8.10.2000, poistaa komissiolta intressin kanteen nostamiseen nyt käsiteltävänä olevassa asiassa siten, että sen pitäisi peruuttaa kanne ja että kanne pitäisi jättää tutkimatta.

25 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne on luonteeltaan objektiivinen ja että EY 226 artiklan toista kohtaa soveltaessaan komissio arvioi vain sitä, onko kanteen nostaminen yhteisöjen tuomioistuimessa ja siinä pysyminen tarkoituksenmukaista, ja yhteisöjen tuomioistuin tutkii, onko kyseessä jäsenyysvelvoitteiden laiminlyönti, eikä sen asiana ole antaa komission harkintavallan käyttöä koskevaa ratkaisua (ks. muun muassa asia 415/85, komissio v. Irlanti, tuomio 21.6.1988, Kok. 1988, s. 3097, 9 kohta ja asia C-209/89, komissio v. Italia, tuomio 21.3.1991, Kok. 1991, s. I-1575, 6 kohta).

26 Näissä olosuhteissa Espanjan hallituksen esittämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

Pääasia

27 Aluksi on todettava, että komissio ei ole vedonnut kanteessaan siihen, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut direktiivin 12 artiklan 2 kohdan säännöksiä, joiden mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa kansalliset säädökset kirjallisina komissiolle. Kuten Espanjan hallitus on väittänyt 18.2.1999 pidetyssä suullisessa käsitelyssä, väitetty jäsenyysvelvoitteiden laiminlyönti on tapahtunut vain, jos 18.2.1999, päivänä, jolloin ylimääräisessä perustellussa lausunnossa vahvistettu määräaika päättyi, direktiivin täytäntöönpanoa varten tarpeelliset kansallisen oikeuden säädökset eivät olleet astuneet voimaan, oli näistä säädöksistä ilmoitettu komissiolle tai ei.

28 Yhteisöjen tuomioistuimen on arvioitava kokonaisuudessaan Espanjan lainsäädäntöä, joka koskee direktiivin kattamaa alaa ja joka on annettu direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista oikeusjärjestystä, oli tämä lainsäädäntö keskushallinnon tai hajautettujen viranomaisten antama. Se, että perustuslain toimivaltasäännöksissä jaetaan näiden viranomaisten toimivalta, ei vaikuta mitenkään jäsenyysvelvoitteen noudattamatta jättämisen arviointiin. Jäsenvaltioiden on valvottava sitä, että toimivaltaiset keskushallinnon viranomaiset ja hajautetut viranomaiset todella toteuttavat jäsenvaltioiden yhteisön oikeuden mukaiset velvoitteet (ks. tältä osin asia C-237/90, komissio v. Saksa, tuomio 24.11.1992, Kok. 1992, s. I-5973, 35 kohta).

29 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sellaiset valtion sisäiset vaikeudet, joihin Espanjan hallitus on käsiteltävänä olevassa asiassa vedonnut ja jotka liittyvät lakien ja asetusten laatimisen olosuhteisiin, eivät voi vapauttaa jäsenvaltioita yhteisön oikeuden mukaisista velvoitteistaan (ks. mm. asia C-374/98, komissio v. Ranska, tuomio 7.12.2000, Kok. 2000, s. I-10799, 13 kohta).

30 Yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa ei anneta jäsenvaltioille toimivaltaa jättää yhtä tai useampaa liitteessä II mainittua hankkeiden luokkaa kokonaan ja lopullisesti arviointivelvollisuuden ulkopuolelle (asia C-133/94, komissio v. Belgia, tuomio 2.5.1996, Kok. 1996, s. I-2323, 41—43 kohta), koska hankkeiden luokan käsite ei vastaa liitteessä II olevia kahtatoista ryhmää, vaan niiden alaluokkia, joita edeltää kirjaintunnus (asia C-301/95, komissio v. Saksa, tuomio 22.10.1998, Kok. 1998, s. I-6135, 39—43 kohta).

31 Sen sijaan jäsenvaltiot voivat vahvistaa arviointiperusteet ja/tai rajat sen määrittelemistä varten, mitkä liitteessä II mainituista hankkeista on arvioitava (asia C-72/95, Kraaijeveld ym., tuomio 24.10.1996, Kok. 1996, s. I-5403, 49—53 kohta). Jäsenvaltioiden on näiden arviointiperusteiden ja/tai rajojen vahvistamisessa otettava huomioon hankkeiden koko sekä niiden laatu ja sijainti (asia C-392/96, komissio v. Irlanti, tuomio 21.9.1999, Kok. 1999, s. I-5901, 65—67 kohta).

32 Yleisemmin yleisissä tai alakohtaisissa kansallisissa säännöksissä, joissa velvoitetaan siihen, että ympäristövaikutusten arviointi on suoritettava tiettyjä hankkeita varten, on noudatettava direktiivin 3 artiklassa lueteltuja edellytyksiä ja direktiivin 5—9 artiklan menettelymääräyksiä, jotka koskevat muun muassa yleisön tiedonsaantia.

33 Käsiteltävänä olevassa asiassa on aluksi tutkittava, ovatko kansalliset säädökset sellaiset, että ne täyttävät direktiivin edellytykset.

34 Tässä yhteydessä ei missään tapauksessa voida ottaa huomioon useita näistä kansallisista säädöksistä, koska ne ovat astuneet voimaan sen jälkeen, kun ylimääräisessä perustellussa lausunnossa vahvistettu määräaika oli kulunut

umpeen. Kyseessä ovat muun muassa vesistä annetun lain nro 29/1985 muuttamisesta 13.12.1999 annettu laki nro 46/1999 (BOE nro 298, 14.12.1999, s. 43100), ydinlaitoksista ja radioaktiivisista laitoksista annetun asetuksen hyväksymisestä 3.12.1999 annettu kuninkaan asetus nro 1836/1999 (BOE nro 313, 31.12.1999, s. 46463) ja direktiivin 97/11/EY täytäntöönpanoa varten annettu kuninkaan asetus nro 9/2000.

35 Kuninkaan asetuksessa nro 1302/1986 ja kuninkaan päätöksessä nro 1131/1988 mainitaan vain neljä niistä kahdeksastakymmenestäkolmesta hankkeiden luokasta, jotka direktiivin liitteessä II on mainittu; näin ollen niissä vapautetaan suurin osa tässä liitteessä mainituista hankkeista velvollisuudesta suorittaa ympäristövaikutusten arviointi.

36 Kuninkaan päätöksessä nro 1997/1995, jossa Espanjan hallituksen mukaan toistetaan kaikki direktiivin liitteessä II mainitut hankkeiden luokat, tarkoitetaan todellisuudessa vain niitä hankkeita, jotka vaikuttavat luontodirektiivin mukaisesti perustettuihin erityissuojelualueisiin. Tällaisen arviointiperusteen valinnasta, joka koskee hankkeiden sijaintia rajatuilla alueilla, jotka lisäksi ovat lähinnä jäsenvaltion maaseutualueita, aiheutuu, että huomattava määrä hankkeita, jotka toteutetaan näiden alueiden ulkopuolella ja joilla voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia, vapautetaan arviointivelvollisuudesta. Tämä valinta tarkoittaa, että hankkeiden kokoon ja laatuun liittyviä arviointiperusteita ja/tai rajoja ei yleisesti oteta huomioon, joten sillä ylitetään jäsenvaltioille direktiivin 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan nojalla kuuluvan harkintavallan rajat (ks. tältä osin em. asiassa komissio v. Irlanti 21.9.1999 annetun tuomion 64-68 kohta).

37 Lukuun ottamatta sähköalan sääntelystä annettua lakia nro 54/1997, jonka ympäristövaikutusten arviointia koskevilla säännöksillä täytetään direktiivissä vahvistetut edellytykset, eri toimialoja koskevissa erityisissä säädöksissä ei ole sellaisia säännöksiä, joilla voidaan toteuttaa kaikki arvioinnin sisältöä tai yleisön tiedonsaantia koskevat direktiivin vaatimukset.

38 Näiden ensimmäisten säädösten tutkimisen jälkeen ilmenee, että Espanjan kuningaskunnan valtion keskushallinnon antamat säädökset eivät sellaisenaan ole riittäviä takaamaan direktiivin täytäntöönpanon. Espanjan hallitus onkin vastineessaan ilmoittanut "työskennelleensä kovasti liitteen II täytäntöönpanoa varten" siten, että se on "laatinut ympäristövaikutusten arviointia koskevasta laista lakiehdotuksen, jonka se on luovuttanut komissiolle 25.2.1999 ja jonka liitteissä on kaikki liitteessä II mainitut hankkeet". Tämä lakiehdotus ei kuitenkaan ollut astunut voimaan ylimääräisessä perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä.

39 Näissä olosuhteissa on tarpeellista tutkia, kuten Espanjan hallitus on erityisesti suullisessa käsittelyssä vaatinut ja kuten komissio on jo oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana todennut, ovatko itsehallintoalueet ja autonomiset kaupungit saattaneet voimaan direktiivin täytäntöönpanoa varten vaaditut säädökset.

40 Tästä tutkinnasta ilmenee, että La Riojan itsehallintoalueella ja Ceutan ja Melillan autonomisissa kaupungeissa ei ole direktiivin kattamalla alalla saatettu voimaan minkäänlaista lainsäädäntöä. Valtion keskushallinnon tasolla todetut puutteellisuudet jatkuvat näillä alueilla.

41 Muiden itsehallintoalueiden lainsäädännön osalta on todettava, että suurin osa Espanjan hallituksen mainitsemista säännöksistä on annettu komissiolle tiedoksi vasta Espanjan hallituksen vastauskirjelmän liitteessä. Näissä säännöksissä ei ole yhtään suoraa viittausta direktiivin liitteessä II mainittuihin hankkeiden luokkiin.

42 Helpottaakseen sen tutkimista, miten direktiivi on pantu täytäntöön, Espanjan hallitus on istunnon aikana antanut komissiolle ja yhteisöjen tuomioistuimelle tiedoksi taulukon, jossa mainitaan jokaisen itsehallintoalueen ja jokaisen liitteessä II mainitun hankkeen osalta, onko direktiivi jo täytäntöönpantu vai ei,

ja pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta tutkimaan yksityiskohtaisesti keskushallinnon ja hajautettujen viranomaisten antamat säädökset, jotta yhteisöjen tuomioistuin johdonmukaisesti täsmentäisi laiminlyönnit.

43 Vaikka tästä taulukosta ilmenee, että itsehallintoalueiden antamien säädösten ja liitteessä II mainittujen hankkeiden luokkien välillä on yhteneväisyyksiä, siihen ei ole kirjattu yhtään säännöstä, jolla taattaisiin direktiivin täytäntöönpano jokaisella itsehallintoalueella ja jokaista hankkeiden luokkaa varten.

44 Yhteisöjen tuomioistuin ei voi jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen yhteydessä ryhtyä etsimään näitä säännöksiä; komissio ei ole voinut tehdä sitä ajoissa sen vuoksi, että asiakirja on EY 10 artiklan vastaisesti annettu sille tiedoksi myöhässä.

45 Näissä olosuhteissa, joissa komissio ei ole kyennyt hoitamaan tehtäviään tyydyttävällä tavalla, yhteisöjen tuomioistuin ei ole velvollinen, toisin kuin Espanjan hallitus on istunnon aikana väittänyt, täsmentämään perusteellisesti jokaisen itsehallintoalueen osalta ja niihin erityisiin säädöksiin nähden, joita itsehallintoalueet ovat useita toimialoja varten saattaneet voimaan, mitä direktiivin liitteessä II mainittuja hankkeiden luokkia ei ole saatettu voimaan kansallisessa oikeusjärjestyksessä.

46 Tältä osin on riittävää, kun todetaan, että Espanjan hallituksen tiedoksi antamasta taulukosta ilmenee, että direktiivin täytäntöönpano on puutteellista useassa hankkeiden luokassa ja suurimmassa osassa itsehallintoalueita, ja että näitä puutteita ei ole voitu korjata kansallisella lainsäädännöllä, kuten tämän tuomion 38 kohdassa on todettu.

47 Kaikesta tässä todetusta seuraa, että sinä päivänä, kun ylimääräisessä perustellussa lausunnossa vahvistettu määräaika päättyi, itsehallintoalueiden antamat säädökset eivät olleet sellaisia, että niillä olisi voitu korjata koko jäsenvaltion alueella ne puutteet, joita direktiivin täytäntöönpanossa oli kansallisella tasolla todettu olevan.

48 Näin ollen komission kanne on hyväksyttävä.

49 Näin ollen on todettava, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut kyseessä olevan direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kaikkia direktiivin 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan (yhdessä liitteen II kanssa) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

50 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Espanjan kuningaskunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja Espanjan kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kaikkia kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan (yhdessä liitteen II kanssa) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.**

2) **Espanjan kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Macken Puissochet Skouris

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä kesäkuuta 2002.

R. Grass F. Macken

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja